

วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

P-ISSN : 2651-1630 ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2559)

❁ วัตถุประสงค์

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เป็รับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

❁ เจ้าของ

วัดวังตะวันตก

1343/5 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042 E-mail : suriya.sur@mcu.ac.th

❁ ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ., ดร.

ที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชปริยัติกวี, ศ., ดร.

อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพปัญญาสือ

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ดร.

เจ้าอาวาสวัดวังตะวันตก รักษาการเจ้าคณะอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง

❁ บรรณาธิการบริหาร

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

วัดวังตะวันตก ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวปัญญาดา จงละเอียด

ผู้อำนวยการส่วนงานสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ, ผศ., ดร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูสิริธรรมภาณี, ผศ., ดร.

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ศาสตราจารย์ ดร. ครองชัย หัตถา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. รงค์ บุญสวยขวัญ

สำนักวิชารัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ธรรมชาติ

อาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. กันตถน หนูทองแก้ว

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุญโท

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

รองศาสตราจารย์ ฟิน ดอกบัว

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชภาพรรณ คูวิเศษแสง

คณะปรัชญาศาสนา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนิศร ยืนยง

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร. มะลิวัลย์ โยธารักษ์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. ธีระพงษ์ สมเขাইใหญ่

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. สิทธิโชค ปาณะศรี

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. พิระศิลป์ บุญทอง

คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. มุกตาวรรณ พลเดช

คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร. จันทนา อุดม

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. ไพโรจน์ บุตรชีวิน

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร. อุทัย เอกสะพัง

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

❀ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาศกดิ์ดา สิริเมธี

เลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอภินันท์ นนทภาณี

ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอนุชิต อนนตเมธี

วัดหน้าพระบรมธาตุ

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระสาโรจน์ ธมมสโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระบุญญฤทธิ์ ภททจาริ

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

วัดศาลามีชัย

❁ ฝ่ายกฎหมาย

นางสาวฉัตตมาศ วิเศษสินธุ์

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

❁ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

❁ จัดรูปเล่ม

พระณัฐพงษ์ สิริสุวณโณ

วัดสระเรีียง

❁ พิมพ์ที่

บริษัท โรงพิมพ์ดีชัย จำกัด

1/7 ถนนพัฒนาการคูขวาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์. 075-322-955, Email : dchai@hotmail.

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ประจำปีพุทธศักราช 2559 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย ซึ่งประกอบด้วย บทความวิจัยจำนวน 5 เรื่อง ซึ่งปัจจุบันวารสารก้าวเข้าสู่ปีที่ 1 ของการปรับปรุงรูปแบบ และประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระครูวินัยศรีสุริยา สุริโย(คงคาไหว)

บรรณาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทบรรณาธิการ	ฉ
บทบรรณาธิการ : Research Articles	
การใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา AN APPLICATION OF PAWANĀ DHAMMA IN DEVELOPMENT OF LIFE QUALITY OF STUDENT IN SECONDARY AND HIGH SCHOOL, MUNICIPALITY SCHOOL 1 (ENGSEANGSAMAGGI), HAD YAI DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE	1
รัตนาภรณ์ รัตนพงศ์, พระครูวิรัตธรรมโชติ, กันตภณ หนูทองแก้ว	
การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา AN APPLICATION OF SAṄGAHA VATTHU IN WAY OF LIFE OF PEOPLE IN BANGREANG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, KHANNEANG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE	8
พระปลัดปองเดช สิริปัญโญ, พระครูวิรัตธรรมโชติ, กันตภณ หนูทองแก้ว	
การพัฒนารูปแบบสะเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 THE DEVELOPMENT OF STEM EDUCATION MODEL BY INTEGRATELEARNING PROCESS AT BANPAKNAM SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2	15
จันทร์ทนา เกลา, ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่, บุญเลิศ วีระพรกานต์	

สารบัญ (ต่อ)

ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพ ของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2	22
THE RELATIONSHIP BETWEEN APPLYING FOUR IDDHIPADA OF ADMINISTRATOR WITH THE QUALITY OF THE STUDENTS UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2	
ไสว หมายเทียมกลาง, พระครูพิจิตรศุภการ, วิโรจน์ พรหมสุด ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานกับ ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต สตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12	28
THE RELATION BETWEEN APPLICATION BRAHMAVIHARAWITH EFFECTIVENESS OF PERSONNEL ADMINISTRATIONIN SATREE THONGSONG GROUP UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 12	
จิตรัตน์ ชุกกลิ่น, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ, อีระพงษ์ สมเขาใหญ่ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	34

การใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี)

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

AN APPLICATION OF PAWANĀ DHAMMA IN DEVELOPMENT OF LIFE

QUALITY OF STUDENT IN SECONDARY AND HIGH SCHOOL,

MUNICIPALITY SCHOOL 1 (ENGSEANGSAMAGGI),

HAD YAI DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

รัตนารักษ์ รัตนพงศ์

พระครูวิริตธรรมโชติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กัณตถก หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน อาชีพของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา การวิจัยเป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในเครื่องคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของบิดามารดา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ของบิดามารดา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านกายภาวนา มีค่าความถี่มากที่สุด ข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรออกกำลังกายอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพร่างกาย ส่วนด้านปัญญาภาวนา มีค่าความถี่น้อยสุด ข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ อ่านหนังสือเพื่อทบทวนความรู้หรือเพิ่มความรู้

คำสำคัญ: ภาวนาธรรม, คุณภาพชีวิต

Abstract

The objectives of this research were as follows 1) To study an application of Pawanā Dhamma in development of life quality of student in secondary and high school, municipality school 1 (Engseangsamaggi), Had Yai district, Songkhla Province 2) To compare an application of Pawanā Dhamma in development of life quality of student in secondary and high school, municipality school 1 (Engseangsamaggi), Had Yai district, Songkhla Province in terms of sexes, class levels, Parent's occupations and parent's incomes as differently and 3) To study on suggestion on the guideline for promotion of application an Pawanā Dhamma in development of life quality of student in secondary and high school, municipality school 1 (Engseangsamaggi), Had Yai district, Songkhla Province. This is quantitative research. the samples were about 291 persons. The instrument for data collection was questionnaire, data analysis by package computer program. An application of Pawanā Dhamma in development of life quality of student in secondary and high school found that by overview was at more level. The comparative result on application of Pawanā Dhamma in development of life quality in terms of sexes, class levels, and parent's occupations found that there were different as statistically significance at .05 but in terms of parent's incomes found that there were not different as statistically significance at .05 The suggestion on the the guideline for promotion of application an Pawanā Dhamma in development of life quality The aspect of Kaya Pawanā; there should have a right exercise and suitable with body was the highest frequency the aspect of Paññā Pawanā; there should read more for revising and addition of knowledge was the highest frequency.

Keywords: Pawanā Dhamma, Development Of Life Quality

บทนำ

คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องสำคัญมากของบุคคลและสังคมในปัจจุบัน คือ ความสำคัญระดับตนเองและครอบครัว คือ การมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สุขภาพอนามัยดี ไม่เจ็บป่วย ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดี ประกอบอาชีพการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของความสำคัญ

ระดับสังคม และประเทศชาติ เมื่อประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมทำให้คุณภาพชีวิตในสังคม และประเทศดีขึ้นด้วย โดยคุณภาพชีวิตได้กลายเป็นหัวใจของการพัฒนา ด้วยผลสำเร็จของการพัฒนาให้ “คน” เป็นผู้สมบูรณ์พร้อมด้านกาย จิตใจ และปัญญา ที่พร้อมจะสร้างสรรค์คุณภาพ สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งการสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน (เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ, 2542) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560- 2564) ได้วางรากฐานการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยทุกภาค ส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง จะยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้ง ต้องมุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคนทุกวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง มีศักยภาพ และความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อ ส่วนรวม นำไปสู่การสร้างสังคมที่พึงปรารถนา รวมถึงมีจิตอนุรักษ รักษา พื้นฟู และใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง และเหมาะสม (ส.เลื้อ, ม.ป.ป.) อย่างไรก็ตาม การที่จะทำให้คนให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาได้นั้น ต้องเริ่มจากการส่งเสริม ให้คนในชาติรู้จักพัฒนาตนเองก่อน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ ปรับปรุง พุทธศักราช 2545 มาตรา 22 ระบุให้ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ทั้งทาง สติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จึงได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ครบถ้วนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านเจตคติหรือคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการจะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมนั้น ทางโรงเรียนควรมีการส่งเสริมการนำ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนให้มี คุณภาพ ส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี การนำหลักภวนาธรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ก็เพื่อการพัฒนาชีวิตหรือพัฒนาคน พัฒนามนุษย์นั่นเอง

ดังกล่าวนานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่องการใช้หลักภวนาธรรมในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อจะได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนา คุณภาพชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมโดยรวม ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมากำหนดทิศทางการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี พัฒนาเสริมสร้างปัญญาความคิดให้มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ฉลาดทันต่อ เหตุการณ์ในการดำเนินชีวิต และการแก้ปัญหาทั้งระดับตนเองและระดับสังคมที่เกี่ยวข้องกับ ตน เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของสังคมสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน อาชีพของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา ต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 1,258 คน หาคขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครืชีซ์และมอร์แกน (K.V.Krejcie and D.W.Morgan) ได้จำนวน 291 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตามระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในเครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

1. การใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศีลภวนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.98$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกายภวนา ($\bar{X}=3.92$) ส่วนด้านปัญญาภวนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.74$)

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของบิดามารดา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้ของบิดามารดา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักภวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดมีดังนี้ ด้านกายภวนา ประเด็นที่นักเรียนมีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ ควรออกกำลังกายอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพร่างกาย ด้านศีลภวนา ประเด็นที่นักเรียนมีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ เข้าวัดทำบุญ ทำทานอยู่เสมอ ด้านจิตตภวนา ประเด็นที่นักเรียนมีข้อเสนอแนะมาก

ที่สุด คือ ทำจิตใจให้สงบ ส่วนด้านปัญญาภาวนา ประเด็นที่นักเรียนมีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ อ่านหนังสือเพื่อทบทวนความรู้หรือเพิ่มความรู้อ

สรุป

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลที่พบจากการวิจัย มาอธิบายเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะสรุปในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์การใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศีลภาวนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านกายภาวนา ส่วนด้านปัญญาภาวนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการมีคุณภาพชีวิตที่ดีว่า ต้องมีความสมบูรณ์พร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือการมีศีล มีระเบียบวินัย รวมถึงการมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งการที่นักเรียนนำเอาหลักภาวนาธรรมอันเป็นหลักในการพัฒนาดตนเองมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและส่วนรวม คนเรานั้นต้องเริ่มจากการพัฒนาดตนเองก่อน ถึงจะไปพัฒนาผู้อื่นหรือสิ่งอื่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพิ่มพูนไชยสิทธิ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักภาวนา 4 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักภาวนา 4 ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านศีลภาวนา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกายภาวนา ด้านปัญญาภาวนา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านจิตภาวนา

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน อาชีพของบิดามารดา และรายได้ของบิดามารดา ต่างกัน

- 2.1 จากสมมติฐานของการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้นเรียน และอาชีพของบิดามารดาต่างกัน มีการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดนภดล หนูธมโน (พลายแก้ว) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเด็กตามหลักภาวนา 4 : กรณศึกษา ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ วัดทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาเด็กตามหลักภาวนา 4 : กรณศึกษา ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดทุ่งครุ เขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 จากสมมติฐานของการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ของบิดามารดาต่างกัน มีการใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติรี ทองภักดี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนา 4 ของตำรวจธูร จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนา 4 ของตำรวจธูร จังหวัดลำพูน ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของระดับรายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิการ์ มาศยงค์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน กรุงเทพมหานคร ที่มีคุณลักษณะของนักเรียนและข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนแตกต่างกัน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ ทางโรงเรียนและครู ควรให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักภาวนาธรรม ส่งเสริมการทำกิจกรรมทางกายในเวลาว่างให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมที่ได้ใกล้ชิดกับทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าตัดสินใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถูกต้องด้วยความมั่นใจ สนับสนุนพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน ครูควรทำเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ในทุกด้าน ครูควรให้ความรู้ถึงผลดีและโทษของใช้สื่อออนไลน์ รวมถึงการเสพสื่อต่าง ๆ แก่นักเรียน เพราะสื่อในปัจจุบันนี้ มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนไทยเป็นอย่างมาก และทางโรงเรียนควรนำแนวทางจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560- 2564) มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป คือ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักภาวนาธรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา” ศึกษาการใช้หลักธรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองแก่นักเรียน ศึกษาการใช้หลักภาวนาธรรมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เอกสารอ้างอิง

เพ็ญศรี เปลี่ยนขำ. (2542). *การสำรวจสมมุติฐาน*. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิม.

ส.เสื่อ. (ม.ป.ป.). ชุมชนคนท้องถิ่น สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12. เรียกใช้เมื่อ 11 กันยายน 2559 จาก <http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=63668>.

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา

AN APPLICATION OF SAṄGAHA VATTHU IN WAY OF LIFE OF PEOPLE IN BANGREANG SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, KHANNEANG DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

พระปลัดทองเดช สิริปัญโญ

พระครูวิจิตรธรรมโชติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กัณตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 9,372 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่า (t – test) และทดสอบค่า (F – test)

ผลการวิจัยพบว่า

1) การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชนนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.69$) รองลงมาได้แก่ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ($\bar{X}=3.36$) และด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ($\bar{X}=3.26$) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.15$) ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา (1) ด้านทาน (การให้) ควรมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือรู้จักแบ่งปันสิ่งของและคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้ทาน (2) ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก) ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้สามารถทำงานร่วมกัน ตลอดถึงมีการอบรมเป็นระยะ ๆ เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ (3) ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และชี้แจงถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมในการเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น และ (4) สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ควรมีมาตรการในการควบคุมในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจทานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอันนำไปสู่ความเข้าใจ เข้าถึง และการพัฒนาในวิถีชีวิตของประชาชนด้านอื่นต่อไป

คำสำคัญ: หลักสังคหวัตถุ, วิถีชีวิตของประชาชน

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to study an application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province. 2) To compare on application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province in term of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes. 3) The suggestion on guideline in promotion for application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province. The population were composed of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province for 9,372 persons, and sample size according to Krejcie and Morgan's table measurement, the sample were about 384 persons. The instrument for data collection was questionnaire both closed-open ended questions, data analysis by package computer program. The statistics were

analysed as follows; frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test

The findings were as follow;

1) An application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province by overview was at moderate level ($\bar{X}$ = 3.36) when considered in each aspect from more to less found that the aspect of Dāna (giving) was the highest mean ($\bar{X}$ = 3.69) and followed up the aspect of Piyavācā (nice speech) $\bar{X}$ = 3.36 and the aspect of Atthacariyā (self-sacrifice) $\bar{X}$ = 3.26 and the aspect of Samānattatā (equanimity) $\bar{X}$ = 3.15 respectively.

2) The Comparative result on application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province in term of sexes, ages, degrees of education, occupations and monthly incomes found that there were different as statistically significance at .05.

3) The suggestion on guideline to promote on application of SaṅgahaVatthu in way of life of people in Bangreang sub-district municipality, Khuanneang district, Songkhla province (1) Dāna domain (giving) there should make understanding on objectives, there should have changing idea to learn and promote for helping each others and giving the right way to give. (2) Piyavācā domain (nice speech) there should train on workshop for co-operate each other for informing in successfully work. (3) Atthacariyā domain (self-sacrifice) there should have training and indicate on benefits of grouping for reaching to people more and more and (4) Samānattatā (equanimity) there should have measurement in control the process as usually, there have checking procedure as usually for understanding, reaching and develop in way of life of people in other domain in the future.

Keyword: Saṅgaha ,Way Of Life Of People

บทนำ

ตามหลักการทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาสังคมมนุษย์ใด ๆ ก็ตามถ้าบุคคลขาดการพัฒนาคุณภาพที่มีอยู่ภายในให้ดีขึ้นมาก่อนแล้ว การพัฒนานั้น ๆ จะไม่เป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์ขึ้นมาได้เพราะบุคคลต่าง ๆ เป็นสิ่งมีชีวิต และประกอบไปด้วยกายและใจ หากมุ่งแต่

การพัฒนาเพียงแต่ภายนอกอย่างเดียวแล้ว “ใจ” ที่เป็นต้นเหตุแห่งดีหรือชั่วหรือเป็นประตูแห่งการนำเข้าสิ่งที่ดีและไม่ดีทั้งปวง (กรมการศาสนา, 2544) ถ้าไม่ได้รับการฝึกฝนและมีการพัฒนาที่ดีแม้จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีก็ไม่อาจที่จะพัฒนาไปในทิศทางที่ดีได้ ดังนั้นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สำคัญที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จ ในการดำเนินชีวิต คือ หลักสังคหวัตถุ (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2543) อันเป็นธรรมที่ทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่รักของบุคคลทั้งหลายกับทั้งยังทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ดังนั้น การดำเนินชีวิตในปัจจุบันจึงควรนำหลักสังคหวัตถุมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับมนุษย์ เมื่อนำไปประพฤติปฏิบัติถูกต้องชีวิตจึงมีความสุขและเป็นสิ่งที่มนุษย์พึงปรารถนาซึ่งหลักสังคหวัตถุนี้ประกอบด้วยทาน ปิยวาจา อตถจริยา และสมานัตตตา (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

ประชาชนในเขตตำบลบางเหริ่ง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ อาชีพหลักคือ การทำสวนยางพารา การปลูกพืชตามฤดูกาลต่าง ๆ การเลี้ยงหมู การเลี้ยงไก่ การเลี้ยงปลาน้ำจืด นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพรับจ้างกรีดยาง อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพช่างก่อสร้าง อาชีพค้าขาย มีรายได้ไม่แน่นอน เนื่องจากการประกอบอาชีพต้องพึ่งพาดีนฟ้าอากาศ ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง ในปัจจุบันจึงมักมีปัญหาในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหลักสังคหวัตถุเช่น ขาดการช่วยเหลือต่อกัน การพุดจาโดยใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันและเป็นกลุ่มสังคมที่ผู้วิจัยสนใจต้องการทราบว่าเมื่อประชาชนนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ไปใช้ในวิถีชีวิตแล้วผลจะเป็นอย่างไรและสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตให้มีความสุข และเกิดความสงบในสังคมอย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลาผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชนนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิต ด้านทาน (การให้) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.69$) รองลงมาได้แก่ ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นนที่รัก) ($\bar{X}=3.36$) และด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ($\bar{X}=3.26$) ส่วนด้านสมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.15$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริ่ง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา (1) ด้านทาน (การให้) ควรมีการทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือรู้จักแบ่งปันสิ่งของและคำแนะนำที่ถูกต้องเกี่ยวกับการให้ทาน (2) ด้านปิยวาจา (วาจาเป็นนที่รัก) ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้สามารถทำงานร่วมกัน ตลอดถึงการอบรมเป็นระยะ ๆ เกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อให้งานบรรลุความสำเร็จ (3) ด้านอัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์) ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และชี้แจงถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมในการเข้าถึงประชาชนมากยิ่งขึ้น (4) สมานัตตตา (การวางตนสม่ำเสมอ) ควรมีมาตรการในการควบคุมในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจทานการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอันนำไปสู่ความเข้าใจ เข้าถึง และการพัฒนาในวิถีชีวิตของประชาชนด้านอื่นต่อไป

สรุป

การนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา มาช่วยในการอยู่ร่วมกันของประชาชนและชุมชนเพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกัน ในการประเพณีที่ดีต่อชุมชนตลอดถึงสังคม อันจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนในชุมชนด้วยกันเองและระหว่างชุมชนกับประชาชนมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีในการอยู่ร่วมกันเป็นไปด้วยความสุข ความสามัคคี ความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการสร้างสามัคคีต่อชุมชนของประชาชน และยังช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่จะเข้าไปช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนด้วยความมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายควรมีการปรับปรุงและพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและส่งเสริมการปฏิบัติสังคหวัตถุซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนา
2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติควรมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ เพื่อปลูกฝังเจตคติ ค่านิยมและเกิดความตระหนักต่อหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยจัดเป็นกิจกรรมต่าง ๆ อย่าง เช่น โครงการเข้าวัดทุกวันพระ โครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ชุมชน เป็นต้น
3. ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา ควรศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการนำหลักสังคหวัตถุไปใช้ในวิถีชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางเหริยง อำเภอกวนเนียง จังหวัดสงขลา กับพื้นที่อื่นๆ และควรศึกษาเฉพาะหลักสังคหวัตถุ 4 ด้านใดด้านหนึ่งที่พิจารณาเห็นว่ามีความสำคัญที่สุดและจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2544). *สารานุกรมไทยฉบับเยาวชน เล่ม 4*. กรุงเทพมหานคร: พระบรมมหาราชวัง.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2543). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

การพัฒนารูปแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 2

THE DEVELOPMENT OF STEM EDUCATION MODEL BY INTEGRATE LEARNING PROCESS AT BANPAKNAM SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จันทร์ทนา เกลา

ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บุญเลิศ วีระพรกานต์

โรงเรียนวัดขีรวัวช่วย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อพัฒนาแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2(2) เพื่อตรวจสอบรูปแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารครูวิชาการ และครูที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มได้จากการเลือกแบบเจาะจง 7 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ครูวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

ผลการวิจัยพบว่า

1) รูปแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) การนำนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้สะเต็มศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการมาสู่การปฏิบัติ (2) การจัดทำกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา (3) การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดตาราง เรียนกิจกรรมสะสมเต็มศึกษา (4) การจัดกิจกรรมสะสมเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ (5) การส่งเสริม สนับสนุนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมสะสมเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ และ (6) การนิเทศ

ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ2) ผลการตรวจสอบรูปแบบสะเต็มศึกษาพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์
คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, สะเต็มศึกษา, กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ABSTRACT

The aims of this research were (1) To develop STEM education model by integrate learning process at Banpaknum School under Nakhon Si Thammarat primary educational service area Office2. and (2) To check STEM education model by integrate learning process at Banpaknum School under Nakhon Si Thammarat primary educational service area Office2. The study was a qualitative research by using In-depth interview from 10 interview, there are the administrator, teacher of academic, and another teachers. And Checking a model by focus group discussion from 7 professions. The key informant is supervisor, school administration and teacher of academic. suitability, possibility and usefulness of the model. instruments are interview form and evaluation model form.

The finding were as follows

1) STEM education model by integrate learning process at Banpaknum school under Nakhon Si Thammarat primary educational service area Office2. Consist 6 elements, (1) To implied learning policy STEM Education of Ministry of Educational to practice (2) To act strategy or education development plan of school (3) To plan the school hours structure, school curriculum and schedule of STEM Education activities (4) The activities arrangement STEM education of Banpaknum School (5) To Support STEM education activity of Banpaknum School (6) To advise, Follow up, evaluate the activities arrangement STEM Education of Banpaknum School 2) result of checking STEM Education Model found that was suitability, possibility and usefulness of model.

Keywords: The Develop Of Model, STEM Education, Integrate Learning Process

บทนำ

นโยบายการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา เป็นนโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญการกับใช้วิทยาศาสตร์เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) โดยได้บูรณาการองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์

(Engineering) คือ การออกแบบ การวางแผน การแก้ปัญหา การใช้ศาสตร์ความรู้ต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ผลงาน และคณิตศาสตร์ (Mathematics) คือเป็นกระบวนการคิดทางคณิตศาสตร์ โดยเรียกย่อว่า STEM เพื่อนำไปสู่การคิดแก้ปัญหา และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ในชีวิตประจำวัน และการทำงาน รวมทั้งมุ่งผลดีกำลังคน ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้สามารถแข่งขันในระดับนานาชาติ และสร้างสรรค์ และปลูกฝังให้เยาวชนรู้สึกรักการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ตั้งแต่วัยเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของสะเต็มศึกษา จึงได้พัฒนาและสนับสนุนสะเต็มศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้สะเต็มศึกษาเป็นโครงการสำคัญในด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของจุดเน้น 6 ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับสร้างคนไทยรุ่นใหม่ รองรับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นกลไกในการพัฒนาประเทศสู่ความเจริญอย่างยั่งยืนในอนาคต สอดคล้องกับนโยบายเชิงรุกของรัฐบาลในการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สะเต็มศึกษา) (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยึดหลักการจากการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551) หลักสูตรได้กำหนดให้มีกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพราะวิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต วิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่างๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน เหล่านี้ล้วนเป็นผลของความรู้วิทยาศาสตร์ ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์และศาสตร์อื่น ๆ วิทยาศาสตร์ช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาวิธีคิดทั้งความคิดเป็นเหตุ เป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิจัย มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพที่ตรวจสอบได้ วิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

รูปแบบสะเต็มศึกษา โดยการบูรณาการการเรียนรู้ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพราะรูปแบบสะเต็มศึกษา เป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่ง

ที่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถ และความสนใจมีอิสระในการคิดทุกคนมีโอกาสใช้ความคิดอย่างเต็มที่โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยให้ผู้เรียนสามารถประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะให้ครูบอกหรือกำหนดให้โดยครูเป็นผู้สร้างโอกาสทางการเรียนรู้มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือราย สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 จัดการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย พบว่า มีปัญหาหลัก 3 ประการ คือ 1) จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) นักเรียนขาดการฝึกทักษะในการเชื่อมโยงและการแก้ปัญหาในชีวิตจริง 3) จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) อยู่ในระดับต่ำ (โรงเรียนบ้านปากน้ำ, 2559)

จากหลักการศึกษา และเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอนเพื่อที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว จึงเลือกการพัฒนาแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบสะสมเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขั้นการพัฒนาแบบผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบ และครูที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนบ้านปากน้ำ จำนวน 10 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้นำมาสู่การพัฒนาแบบ
2. ขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 ท่าน หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 ท่าน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน และครู จำนวน 2 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสนทนากลุ่ม โดยการนำร่างระบบที่ได้จากขั้นที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบประเมิน ความเป็นได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบสะเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

1.1 รูปแบบสะเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การนำนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้สะเต็มศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาสู่การปฏิบัติ 2) การจัดทำกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดตารางเรียนกิจกรรมสะเต็มศึกษา 4) การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ 5) การส่งเสริมสนับสนุนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ และ 6) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบ

2.1 ผลการตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความเป็นประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100

2.2 การยืนยันรูปแบบ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ยืนยันในรูปแบบสะเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การนำนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้สะเต็มศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาสู่การปฏิบัติ 2) การจัดทำกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดทำโครงสร้างเวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดตารางเรียนกิจกรรมสะเต็มศึกษา 4) การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ 5) การส่งเสริมสนับสนุนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ และ 6) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ และจากการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะเพิ่มเติมในองค์ที่ 4) เรื่องการจัดกิจกรรมสะเต็มศึกษาโดยให้มีการยกตัวอย่าง เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุป

รูปแบบสะเต็มศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนบ้านปากน้ำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การนำนโยบายการจัดการเรียนรู้โดยใช้สะเต็มศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาสู่การปฏิบัติ 2) การจัดทำกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดทำโครงสร้าง

เวลาเรียน โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและจัดตารางเรียนกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษา 4) การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ 5)การส่งเสริมสนับสนุนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ และ 6) การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล การจัดกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำทั้งนี้ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้แบบเพิ่มเติมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า“รูปแบบเพิ่มเติมศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2” ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1.ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 รูปแบบเพิ่มเติมศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต2เป็นเรื่องที่ดีในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ฉะนั้นผู้บริหารหรือครูจะต้องให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 สามารถนำรูปแบบเพิ่มเติมศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต2ไปเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเพิ่มเติมศึกษา ของโรงเรียนอื่น ๆ

1.3 โรงเรียนที่มีลักษณะบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนบ้านปากน้ำ สามารถนำรูปแบบเพิ่มเติมศึกษาโดยกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต2ไปใช้ในสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยภายในตัวนักเรียนที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษา โดยการสัมภาษณ์นักเรียนด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงลึก และมีความละเอียดของข้อมูลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษารูปแบบเพิ่มเติมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

2.3 ควรศึกษารูปแบบเพิ่มเติมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสังกัดการศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- โรงเรียนบ้านปากน้ำ. (2559). รายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559 (อัดสำเนา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 . กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 . กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). หลักสูตรวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับ คุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2

THE RELATIONSHIP BETWEEN APPLYING FOUR ITTHIPADA OF ADMINISTRATOR WITH THE QUALITY OF THE STUDENTS UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ไสว หมายเทียมกลาง
พระครูพิจิตรศุภการ
วิโรจน์ พรหมสุด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 2) เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดจากการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบความสัมพันธ์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

คำสำคัญ: อิทธิบาทธรรม, การบริหาร, คุณภาพของผู้เรียน

Abstract

This thesis has the following three objectives: 1) to study of applying four Itthipada of administrator under Nakhon Si Thammarat Primary Educational

Service Area Office 2, 2) to study of the quality of the students under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2, and 3) to study the relationship between applying four Itthipada of administrator and the quality of the students under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. The sample group used in the research, school administrators and teachers of the 2560 academic year. The sample size is 400. The instrument used for the research this time was a questionnaire created by the researcher with a confidence interval of .980. The statistics used in this study include frequency, percentage, mean, standard deviation, and statistical correlation using the Pearson product-moment correlation coefficient.

Keywords: Administration, Four Iddhipada, Quality Of Learners

บทนำ

วิวัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ หรือยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดน ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การจัดการศึกษา คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (พิชัย วาศนาสง, 2549)

การบริหารงานในสถานศึกษา งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลักของสถานศึกษาทุกระดับ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำครู ควรให้ความสำคัญในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ ประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ และเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร อุปกรณ์ วัสดุ สื่อ ตลอดจนอาคารสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายคือคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอันเป็นหนทางแห่งการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจ ที่เรียกว่า อิทธิบาทธรรม ซึ่งประกอบด้วย 1) ฉันทะ คือ ความพอใจ ความรักงานที่ทำอยู่ 2) วิริยะ คือ ความเพียรพยายามปฏิบัติหน้าที่กับงาน 3) จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ พัฒนางาน

ให้เจริญ และ 4) วิมังสา คือ ความเข้าใจในการทำงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2554)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยค้นคว้าทางเอกสารตามลำดับ

รวบรวมข้อมูลแล้วค้นคว้านำมาเรียบเรียงย่อความ จากข้อมูลที่เชื่อถือได้ คือปฐมภูมิ ค้นคว้าข้อมูลทฤษฎี โดยนำมาวิจัยเอกสารเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 นำเสนอผลงานวิจัยและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิดจากการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) สถิติทดสอบความสัมพันธ์ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (สงศรี ชมภูวงศ์, 2554)

ผลการวิจัย

ระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการใช้หลักอิทธิบาทธรรมอยู่ใน

ระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ส่วนด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจากการบริหารงานวิชาการตามหลักอิทธิบาทธรรม โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการใช้หลักอิทธิบาทธรรมอยู่ในระดับมาก โดยด้านมีสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านดี ส่วนด้านเก่ง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .069

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีหลักอิทธิบาทธรรม ได้แก่ ฉันทะ คือ ความพอใจ ความรักงานที่ทำอยู่ วิริยะ คือ ความเพียรพยายามปฏิบัติหน้าที่ที่งาน จิตตะ คือ ความเอาใจใส่ พัฒนางานให้เจริญ และวิมังสา คือ ความเข้าใจในการทำงาน

ผู้บริหารที่มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ย่อมทำให้งานวิชาการประสบความสำเร็จและมีคุณภาพมาก

ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการบริหารงาน โดยเฉพาะด้านวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล มีความสัมพันธ์กัน โดยส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียน ได้แก่ เก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต ดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีสุข คือ คนที่มีสุขภาพดี ทั้งกายและจิตใจ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 มีผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในผลงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาวิเคราะห์ถึง ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยมาใช้ ดังนี้

1.1 ระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านวินัย ที่ว่าวางแผน จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการประยุกต์ใช้น้อยที่สุด ควรสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญ โดยการอบรมพัฒนาและสร้างความรู้ความเข้าใจ และมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.2 คุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านเก่ง โดยเฉพาะด้านนักเรียนมีทักษะในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณภาพในระดับต่ำที่สุด จึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีมีทักษะการสร้างปัญญา โดยต้องมีบทบาทในการร่วมปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิด มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายโอนบทบาทการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ผู้เรียนคิดอย่างแตกฉาน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพสูงสุด

1.3 ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมของผู้บริหารกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีความสัมพันธ์กันทางบวก ควรพัฒนาให้มีระดับที่สูงขึ้นระดับมากที่สุด โดยการส่งเสริมพัฒนา ประชุมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักอิทธิบาทธรรม เพื่อให้ผู้บริหารนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานบริหารให้เกิดคุณภาพมากยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมกับคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้วยหลักอิทธิบาทธรรม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2”

2.2 ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2”

2.3 ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักอิทธิบาทธรรมกับคุณภาพครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2”

เอกสารอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พิชัย วาสนาส่ง. (2549). *โลกาภิวัตน์ หมุนตามโลก สารพันสาระที่ควรรู้เพื่อทันกระแสโลก*.

กรุงเทพมหานคร: ปาเจรา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

สงศรี ชมภูวงศ์. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโคศกราช.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2554). *คู่มือบริหารงานวิชาการระดับ
ประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงาน
กับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร
สถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

THE RELATION BETWEEN APPLICATION BRAHMAVIHARAWITH
EFFECTIVENESS OF PERSONNEL ADMINISTRATIONIN SATREE
THONGSONG GROUP UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 12

จิตรัตน์ ชุกกลั่น

พระมหาสุพจน์ สุเมโธ

ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผล การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .955 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักพรหมวิหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาก็คงอยู่ในระดับมาก การบริหารจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด ส่วนหนึ่งนั้นก็ขึ้นอยู่กับคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร

คำสำคัญ: หลักพรหมวิหารการบริหารงานบุคคล

ABSTRACT

This thesis has three objectives which are as follows : 1) to study the performance according to Brahnavihara Performance and Personnel Administration in SatreeThongsong Group under Secondary Educational Service Area Office 122) To study the personnel administration of school administrators in SatreeThongsong Group under Secondary Educational Service Area Office 12 and 3) To study the relation of Performance according to Four Brahnavihara Performance and Personnel Administration in SatreeThongsong Group under Secondary Educational Service Area Office 12. The samples were composed of administrator and teacher in SatreeThongsong Group under Secondary Educational Service Area Office 12 academic year 2017, There are 226 persons. The instrument for this researcher was questionnaire which are designed by the researcher at the reliability of .955 The statistics were applied as follows, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's correlation.

Keywords: Brahnaviharapersonnel

บทนำ

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่า โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการรับเอาสื่อและวัฒนธรรมต่างชาตินามาปรับใช้ พร้อมทั้งเทคโนโลยีที่ทันสมัย ความเจริญต่าง ๆ ที่ก้าวหน้า หรือที่เรียกว่าสังคมโลกโลกาภิวัตน์ ทำให้สังคมปัจจุบันผู้คนปฏิบัติตนเอาเปรียบ และเกิดความเห็นแก่ตัวพึงเอาประโยชน์ตนเองและพวกพ้องเป็นที่ตั้ง การดำรงชีวิตของมนุษย์ต้องอาศัยการเรียนรู้เพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การเรียนรู้เป็นบันไดขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญของการบริหารจัดการศึกษาในระดับรากหญ้า

ครูและผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษาจึงควรมีแนวปฏิบัติที่อยู่ในกรอบของคุณธรรม เพราะครูอาจารย์ถือเป็นบุคคลพิเศษที่สำคัญที่สุดในชีวิต รองจากบิดามารดา จัดเป็นครูฐานิยบุคคล คือ ผู้ควรแก่การเคารพนับถือของศิษย์ในทุกแห่งทุกกาลเวลา เพราะผู้ได้นามว่าครูอาจารย์นั้นท่านย่อมมีสำนึกในความเป็นครูอาจารย์ของตนเสมอ ที่สำคัญพรหมวิหารยังเป็นธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหม หลักธรรมสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้ปกครอง หลักธรรมนี้เป็นธรรมสำหรับทุกคน เช่น บิดา มารดา ครูอาจารย์ หัวหน้าหน่วยงานและนักบริหาร (ดนัย ไชโยธธา, 2544) พรหมวิหารธรรมประกอบด้วย(1)เมตตา หมายถึง ความรักปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั้งหน้า(2) กรุณา หมายถึง ความ

สงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ไฟใจอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์(3) มุทิตา หมายถึง ความยินดีในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิงกอบประด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงอยู่ในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุขเจริญงดงามยิ่งขึ้นไปและ (4)อุเบกขา หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญาตั้งนั้น แม้จะมีภรรณาที่จะช่วยเหลือปวงสัตว์แต่ก็ต้องมีอุเบกขาด้วยที่จะมิให้เสียธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต), 2553)

การดำเนินงานของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2554-2559) มาตรฐานบุคลากรมีปัญหาต้องแก้ไข อาทิ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ความรู้ตรงสายงาน ตลอดจนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและพฤติกรรมในองค์กร เป็นต้น พบว่าขาดความเอื้อเฟื้อต่อกัน เกิดความขัดแย้งระหว่างบุคลากรปฏิบัติงาน การสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร ขาดการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กและผู้ปกครองจึงทำให้ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานลดลง ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาอย่างยิ่งในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความสามัคคีในองค์กร ดังนั้นหากมีการนำหลักพรหมวิหารมาใช้ในการบริหารงานบุคคล โรงเรียนในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวของมนุษย์ในสังคมให้เกิดความสงบสุขได้ในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

ดังนั้น หลักพรหมวิหารจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งสำหรับครูอาจารย์ หัวหน้าหน่วยงานและนักบริหารองค์กรต่าง ๆ ที่จะต้องนำไปประพฤติปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าหลักพรหมวิหารในการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลโรงเรียนในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลกับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยค้นคว้าทางเอกสารตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .955 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson ' ProductMoment Correlation)

ผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 นำหลักพรหมวิหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 นำหลักพรหมวิหารด้านอุเบกขา มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านกรุณา และด้านมุทิตานำมาประยุกต์ใช้ไม่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 คือ ด้านการจรรงรักษาบุคลากร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาบุคลากรและด้านด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3) ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมมีความสัมพันธ์ระดับสูงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายด้านของการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานบุคคลกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านกรุณา มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูงในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนด้านเมตตา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า ผู้บริหารใช้หลักพรหมวิหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาก็อยู่ในระดับมาก การบริหารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งนั้นก็ขึ้นอยู่กับคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งในการบริหารงานบุคคลนั้น ผู้นำ ผู้บริหาร สามารถนำมาใช้ในการบริหารงาน ได้ดังนี้ คือด้านเมตตา คือ หลักแห่งการบริหารด้วยใจ ที่เปี่ยมด้วยความรัก ความมีไมตรี ความปรารถนาดีความอยากให้ผู้อื่นมีความสุขและประสบแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ซึ่งโดยความหมายก็ได้แก่ ความเป็นมิตรต่อกันนั่นเอง ซึ่งความเป็นมิตร หมายถึง การที่ปัจเจกชนคนหนึ่งซึ่งปรารถนาดี ผู้บริหารต้องนำหลักเมตตามาใช้ โดยการให้ความรัก ความปรารถนาดี มีความปรารถนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขการนำหลักกรุณาใช้ในการบริหารงานนั้นผู้บริหารสามารถปฏิบัติได้โดยบริหารงานด้วยความสงสารต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นจากความทุกข์เพื่อให้อุปสรรคจากการทำงานต่าง ๆ สำเร็จและคลี่คลายแก้ปัญหาผ่านไปได้ด้วยดีส่วนการนำหลักมุทิตาใช้ในการบริหารงาน หมายถึง ผู้บริหาร บริหารงานด้วยคุณธรรมที่ทำให้จิตใจอ่อนไหวไปตามอารมณ์แจ่มใส จิตใจสุขุมเยือกเย็น ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดีมีสุข ยินดีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานประสบความสำเร็จและการนำหลักอุเบกขามาใช้ในการบริหารงาน หมายถึง ผู้บริหาร บริหารงาน ด้วยความวางเฉยในฐานะเป็นกลาง เช่น การบริการต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัดและตรงไปตรงมาในการบริหารงานจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต สตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอุเบกขา ด้านกรุณา ด้านเมตตา และด้านมุทิตา

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานกับประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต สตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12” ผลการวิจัยนำไปสู่การกำหนดข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการวิจัย

1.1 ผลจากการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตสตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 นำหลักพรหมวิหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานบุคคล ด้านมูทิตามีค่าเฉลี่ยในการนำมาประยุกต์ใช้ระดับต่ำที่สุด ดังนั้น ในการบริหารงานของผู้บริหารต้องมีการนำหลักพรหมวิหารด้านมูทิตามาประยุกต์ใช้มากยิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัยด้านประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต สตรีทุ่งสงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้าน การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารจะต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหารในการบริหารงานกับประสิทธิผลการบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มารับบริการ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลของผู้มารับบริการในเชิงลึก ซึ่งจะได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

2.4 ควรมีการเก็บข้อมูลในการทำการวิจัยโดยใช้เครื่องมืออย่างหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานต่อไป เช่น ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ควบคู่ไปกับแบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- दनय् ङय्โยठा. (2544). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โอเอส พรินต์ติ้งเฮาส์.
พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2553). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*.
(พิมพ์ครั้งที่ 18). นนทบุรี: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา สังคมวิทยา ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกวัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน) ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

1) **บทความพิเศษ (Special Articles)** บทความพิเศษทางวิชาการ ที่นำเสนอองค์ความรู้ทางวิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการใน วงการวิชาการ หรือวิชาชีพ

2) **บทความวิชาการ (Academic Article)** เป็นบทความที่เขียนขึ้นในลักษณะวิเคราะห์วิจารณ์ หรือเสนอแนวคิดใหม่ จากพื้นฐานทางวิชาการที่ได้เรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่น หรือเป็นบทความทางวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นความรู้ที่มีประโยชน์แก่คนทั่วไป

3) **บทความวิจัย (Research Article)** เป็นบทความที่มีการค้นคว้าอย่างมีระบบ และมีความมุ่งหมายชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือหลักการบางอย่างที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือการนำวิชาการมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ บทความวิจัยมีรูปแบบของการวิจัยตามหลักวิชาการ เช่น มีการตั้งสมมติฐานหรือมีการกำหนด ปัญหาที่ชัดเจนสมเหตุผล โดยจะต้องระบุวัตถุประสงค์ที่เด่นชัดแน่นอน มีการรวบรวมข้อมูล พิจารณาวิเคราะห์ ตีความและสรุปผลการวิจัยที่สามารถให้คำตอบหรือบรรลุวัตถุประสงค์

4) บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำราหนังสือ และ วารสารใหม่ หรือจากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์มาเรียบเรียงขึ้น

5) ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิวิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและนานาชาติ

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 6 - 12 หน้ากระดาษ A4 หรือ B5 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK เท่านั้น ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตารางต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่างพิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

2) ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ระบุนุฒิการศึกษาสูงสุด พร้อมระบุตำแหน่งทางวิชาการพิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติอยู่ใต้ชื่อเรื่องโดยเอียงมาทางด้านขวา และให้ตัวเลขเป็นตัวยกท้ายชื่อผู้เขียนเพื่อแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการและชื่อหน่วยงาน

4) มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำต่อบทคัดย่อ

5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด

7) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น(ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract) เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุปมีความกะทัดรัด และสั้น

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัยกรอบแนวคิด และระบุวัตถุประสงค์การวิจัย

3) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการ ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

4) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การ วิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

5) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความ เชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6) สรุป (Conclusion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

7) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถ เท่านั้น

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์ หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) ข้อเสนอแนะ (Suggestion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (Reference) การอ้างอิงในเนื้อเรื่องใช้ระบบ APA

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้อง ของเอกสารอ้างอิงทั้งหมดก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้อง ของ การอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการ อ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะ ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง

1. การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตาม รูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้

วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์เล่มที่ชื่อเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระไตรปิฎกภาษาไทย/15/16/282-283), (พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถาแปล/16/256-320)

2) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่งเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง เช่น (พระมหาสุทิตย์ อาภากร, 2554)

3) ผู้แต่งสองรายให้อ้างชื่อของผู้แต่งสองรายเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระมหาสุทิตย์อาภากร และเชมณัฐ อินทรสุวรรณ, 2553) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัมภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิงเช่น (พระธรรมโกศาจารย์ประยูรธมมจิตโต, 2548; พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, 2554)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรกเว้นวรรคหนึ่งครั้งเพิ่มคำว่าและคณะเครื่องหมายทวิภาค (:) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิงเช่น (พระเทพโสภณ, ประยูร ธมฺมจิตโตและคณะ, 2548)

5) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่งเช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Keown, 2003)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสองราย เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง เช่น (Hersey & Blanchard, 2000) และให้ใช้เครื่องหมาย อัมภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Keown, 2003 ; Hersey & Blanchard, 2000)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรกตามด้วย et al, ปีที่พิมพ์ และหน้าทีนำมาอ้างอิง (Kaiser et al., 2008)

4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์รายการสำนักพิมพ์/โรงพิมพ์

กรณีเป็นสำนักพิมพ์หรือบริษัทให้คงไว้เฉพาะชื่อ ดังตัวอย่าง

- 1) บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด ใช้ 21 เซ็นจูรี
- 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) กรณีที่เป็นโรงพิมพ์ให้ใช้รูปแบบเต็ม เช่น โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัย

2. เอกสารอ้างอิง

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา. : สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์. (./ การวรรค 2 ครั้ง)

ตัวอย่าง :

พระมหาสุทิตย์ อาภากร. (2560). เครือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง.// (เลขหน้าที่ย่อ).// สถานที่พิมพ์. / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคาไหว (2560). การสร้างความคิดนามธรรมในวัฒนธรรมไทย ใน ปวีตร ว่องวิระ. ทฤษฎี และวิธีวิทยาของการวิจัยวัฒนธรรม. (หน้า 112). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่.// (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

พระสุริยา คงคำไหว (2561). การบูรณาการหลักธรรมาธรรมกับการปฏิบัติตนของ
ครอบครัวไทยยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ*,
3(2), 50-71.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ : ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่
อ้าง). สถานที่พิมพ์: / สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาจอห์นสัน. (2560). หม้อคอคควาย. ใน *สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมือง
ฝ่ายเหนือ*, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
Sturgeon, T.(2010). Sciencefiction. In *The encyclopaedia America*, (Vol. 24,
pp.390-392). Danbury, CT: GrolierPress.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// **ชื่อหนังสือพิมพ์**, / เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2560). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. *ผู้จัดการรายวัน*, น.13.

(7) วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.// ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์/ ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์

ตัวอย่าง :

สมบูรณ์ ตาสนธิ. (2560). กระบวนการและขั้นตอนบรรลุนิยาสัจ 4 ของพระอริยบุคคล. ใน
ดุชนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นายมนัส ภาคภูมิ. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์. //(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์). //ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์. //(ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

วรพล ไหมสน (พลังวัชร). (5 พ.ย. 2559). หลักการ วิธีการ เป้าหมาย ในการปรึกษาทาง
โหราศาสตร์. (นางณฐณัช แก้วพลี, ผู้สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง. //(ปีที่เผยแพร่). // ชื่อเรื่อง. //เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ทวีศักดิ์ อุ่นจิตติกุล. (2561). พระพุทธศาสนาเถรวาท จะสืบทอดดำรงอยู่อย่างไร? เรียกใช้
เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <https://www.dailynews.co.th/article/666936>
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป
ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 .
เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก [http://www.onab.go.th/category/news/](http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/)
คำสั่ง-ประกาศ/

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). (2560). โลกทัศน์ชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2560). การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์. (พิมพ์ครั้งที่ 6).
กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก.
- พงศ์สานต์ พิทักษ์มหาเกตุ. (2560). ชาวบ้านกับช่องทางประกอบธุรกิจท่องเที่ยว แนวคิดใน
การจัดตั้งสหกรณ์บริการนำเที่ยวแนวอนุรักษ์แห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบัน
พระปกเกล้า.
- โกนิฐฐ์ ศรีทอง.(2560). การบูรณาการภูมิปัญญาพระพุทธศาสนากับการเสริมสร้างความสมดุล
ของระบบนิเวศวิทยาชุมชน. สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

พระศรีคัมภีร์ญาณ (สมจินต์ สมมาปญโญ). (1 พฤษภาคม 2560). *การจัดการศาสนาและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2560, จาก http://www.mcu.ac.th/site/articlecontent_desc.php?article_id=1304&articlegroup_id=274

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2560). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2500*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2560.

Boo Elizabeth. (2010). *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.

Kiarash, A. (2010). Human Dignity in Islamic Bioethics. *The Iranian Journal of Allergy*, 6 (5), 25-28.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

1. ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ เอกสารประกอบด้วย

1) ต้นฉบับ จำนวน 3 ชุด จำแนกเป็น

- ต้นฉบับที่ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 2 ชุด

- ต้นฉบับที่ระบุชื่อผู้แต่ง จำนวน 1 ชุดเอกสารต้องระบุรายละเอียดของ

ผู้เขียนบทความ (Author(s)) ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งและสังกัด หรือวุฒิการศึกษาสูงสุด อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding Author) ให้ระบุที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรือ E-mail ที่สามารถติดต่อได้ ในกรณีที่ต้นฉบับดังกล่าวมาจากหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือหลักสูตร การศึกษา โปรดระบุชื่อหลักสูตรและสถาบันการศึกษาให้ชัดเจน

2) แผ่นซีดีบรรจุข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น (ระบุชื่อบทความและชื่อผู้เขียน)

3) แบบเสนอผลงานเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มเสนอผลงานเพื่อได้รับการตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

- แบบฟอร์มสมัครสมาชิกวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

4) รูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป (ถ่ายหน้าตรง)

ส่งต้นฉบับบทความเพื่อเสนอตีพิมพ์ในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

เลขที่ 89 หมู่ที่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80000

2. ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ แนบไฟล์ต้นฉบับ (File attachment) ในรูปแบบ MS Word ส่งมายัง E-mail: suriya.sur@mcu.ac.th เมื่อได้รับการยืนยันจากกองบรรณาธิการพิจารณาให้ตีพิมพ์ลงในวารสารแล้ว ผู้เขียนจะต้องส่งแผนชีตบรรจข้อมูลต้นฉบับ จำนวน 1 แผ่น มายังกองบรรณาธิการเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการตีพิมพ์ต่อไป

3. การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/JSBA>

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วย ภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 15 หน้า (รวมบทคัดย่อ ภาพ ตารางและเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธหรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสาร ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ผลงานจำนวน 1 ฉบับพร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

.....(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

วัตถุประสงค์การวิจัย : Research Objectives (16 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย : Research Methodology (18 pt)

.....(16 pt).....

ผลการวิจัย : Results (18pt)

.....(16 pt).....

อภิปรายผล/วิจารณ์ : Discussion (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

ข้อเสนอแนะ : Recommendation (18 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng (16 pt).....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความ วิชาการ/พิเศษ/ปริทรรศน์/วิจารณ์

ชื่อบทความ(ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ(อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนบทความ(ไทย) (16 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด(ไทย) (14 pt)

บทคัดย่อ (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

...(16 pt).....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords : 3-5 words

บทนำ : Introduction (18 pt)

.....(16 pt).....

เนื้อหา : Body (18pt)

.....(16 pt).....

สรุป : Conclusion (18 pt)

.....(16 pt).....

เอกสารอ้างอิง : References (18 pt)

.....ไทย (16 pt).....

.....Eng. (16 pt).....